УХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради

Криворізької гімназії №75

(протокол № 1 від 31 серпня 2023 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Криворізької гімназії №75

від 01 вересня 2023 року № ____

Освітня програма
Криворізької гімназії №75
Криворізької міської ради
на 2023-2024 навчальний рік

Зміст

1.Загальні положення освітньої програми.
2. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації.
3. Опис «моделі» випускника школи
4. Цілі та задачі освітньої діяльності гімназії
5. Освітня програма та її обґрунтування
5.1. Загальний обсяг навчального навантаження
5.2. Освітня програма для учнів 1-4-х класів
5.3. Освітня програма 5 класу НУШ
5.3. Освітня програма 6- 9 класів
5.4. Організація інклюзивного навчання
5.5.Очікувані результати навчання здобувачів освіти базової середньої освіти
6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій
7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
8. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми
9. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми
10. Навчальні плани (додатки)

1.Загальні положення освітньої програми.

Криворізька гімназія № 75 знаходиться в комунальній власності, є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер.
Розташована за адресою: 50065 м. Кривий Ріг, вул. Героїв АТО, 52.

За Статутом Криворізька гімназія № 75 є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової, базової загальної середньої освіти. Статут закладу (ідентифікаційний код 3326552) , затверджений наказом виконкому Криворізької міської ради , Управлінням комунальної власності міста від 21.07.2022 року № 129ум.

Освітня програма Криворізької гімназії № 75 на 2023-2024 навчальний рік складена відповідно до основних вимог нормативних документів:

- ✔ Конституції України;
- ✔ Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), від 17.05.2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- ✔ Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;
- ✔ розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.№988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 (із змінами, внесеними) «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»;
- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538);
- ✔ наказу МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1 - 2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко»;
- ✔ наказу МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко»;
- ✔ наказу МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5- 9 класів закладів загальної середньої освіти»
- ✔ наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (зі змінами внесеними наказом МОН від 03 серпня 2022 року № 698);

- ✔ наказу МОН України від 13.07.2021 №813 « Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1- 4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✔ наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- ✔ наказу МОН України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- ✔ наказу МОН України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти;
- ✔ листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- ✔ листа МОН України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✔ наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- ✔ наказу МОН України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- ✔ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.
- ✔ листа МОН України № 1/9-436 від 14.08.2020р. «Про створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти та попередження і протидії булінгу»;
- ✔ Інших нормативних документів щодо діяльності закладу освіти, спрямовані на реалізацію освітніх потреб особистості та задоволення викликів суспільства.

2. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації

Головною метою діяльності КГ № 75 Криворізької міської ради є створення умов для отримання учнями широкої освіти і реалізації їх індивідуальних творчих здібностей, інтересів і нахилів, розвитку умінь, навичок, які дозволяють здобувачам освіти глибоко оволодіти предметами і в цілому загальнолюдською культурою.

Мета діяльності закладу полягає у створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного учня, його морального, інтелектуального, фізичного, художньо-естетичного зростання, формування ключових компетентностей. Заклад має виховати громадянина демократичного суспільства, яке визнає освіченість, вихованість, культуру найвищими цінностями, незмінними чинниками соціального прогресу. Нове покоління людей повинно бути здатним ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати і примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства.

Основними завданнями закладу є:

- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- підвищення якості освітньої діяльності закладу та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним стандартам і вимогам;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;
- запровадження в школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Мовою освітнього процесу в закладі є державна мова.

Ліцензований обсяг КГ № 75 Криворізької міської ради складає 300 осіб за рівнем базової середньої освіти та 254 особи за рівнем початкової освіти. У 2023 - 2024 навчальному році в закладі функціонуватимуть 18 класів, в яких будуть навчатися 490 учнів: школі І ступеня – 8класів (233 учня), у школі ІІ ступеня – 10 класів (257 учнів).

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через наступні рівні освіти:

- початкова освіта (1 - 4 класи);
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;

Зарахування учнів до школи здійснюється на підставі заяви батьків, або осіб, які їх замінюють.

Початкова освіта – це перший рівень загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і

потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

До закладу для здобуття початкової освіти обов'язково зараховуються (у разі подання батьками відповідної заяви) усі діти, які проживають на території обслуговування закладу освіти, є рідними братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи є дітьми працівників цього закладу освіти.

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Початкова та базова середня освіта в КГ № 75 Криворізької міської ради може організовуватися в індивідуальній формі: педагогічний патронаж, сімейна, у тому числі екстернат на відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 « Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 № 165 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8»).

В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами КГ №75 в повному обсязі, з використанням дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення надзвичайної ситуації, введення протиепідемічних заходів, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115»), відповідно до річного навчального плану та розкладу

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної базової загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння

конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме

- уведення в навчальний план предметів і факультативів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання здобувачам освіти можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позашкільної діяльності.

Призначення закладу забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

1. Опис моделі випускника школи

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий до активної участі у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

2. Цілі та задачі освітнього процесу

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечення безпечного освітнього середовища здобувачів освіти;
2. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
3. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
4. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
5. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
6. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
7. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
8. Проведення атестації та сертифікації педагогів.
9. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

3. Освітня програма закладу та її обґрунтування

5.1.Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 2940 годин/навчальний рік без урахування фізичної культури та поділу класів на групи: для учнів 1 класів – 665 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 735 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 770 годин/навчальний рік, для 4-х класів –770 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5022,5 годин/навчальний рік без урахування фізичної культури та поділу класів на групи: для 5-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 6-х

класів – 1015 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1015 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1032,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1050 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (додатки 1, 2, 3, 4, 5).

5.2. Освітня програма для учнів 1 - 4-х класів.

Освітня програма закладу для учнів 1 – 4 класів на 2023-2024 навчальний рік складена:

- для **1-2 класів**- на основі Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22;
- для **3 –4 х класів -** на основі Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів початкових класів:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного

та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

До освітньої програми додано навчальний план *(Додаток1,2*), що пропонує підхід до організації освітнього процесу. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. У 1-4 класах викладатимуться окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» по 1 годині. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Гранично допустиме навантаження на учнів 1-4-х класів за 5-денним режимом навчання визначається згідно додатку до листа МОН України від 11.06.2014 № 1/9-303 та Державними Санітарним регламентом, затвердженими наказом від 25.09.2020 № 2205 від 25.09.2020 без урахування годин, передбачених для фізичної культури та хореографії.

Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять у 2023-2024 навчальному році не використовуються у зв'язку з відсутністю фінансування.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах НУШ є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників.

Оцінювання здійснюються на суб’єкт-суб’єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах застосовується формувальне і підсумкове за рівнями навчальних досягнень оцінювання.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях (до наказу МОНУ від 13.07.2021 №813 «Про методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 –х класів закладів загальної середньої освіти»).

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв’язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання.

Формувальне оцінювання здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів та коментарів самого учня, інших учнів, учителя;
- застосування різних прийомів отримання зворотного зв’язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу;

- визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності;
- поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфоліо;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо.

Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки (1-2-і класи) та рівневі (3-4-і класи) особистісних досягнень фіксуються у свідоцтві досягнень.

5.3. Освітня програма базової середньої освіти

Для 5-6 класів освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, наказ МОН України від 19.02.2021р. №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3.

Для 7-8 класів освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми для 6-9-х класів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», таблиця 10.

Для 9-х класів освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми для 6-9-х класів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», таблиця 1.

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»; постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами) та листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей».

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани 5-9 класів зорієнтовані на роботу закладу за 5-денним навчальним тижнем *(Додаток 3,4,5)*.

Шкільну освітню програму 5-6 класів укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно – літературна,
- Математична,
- Природнича,
- Соціальна і здоров'язбережувальна,
- Громадянська та історична,
- Інформатична,
- Технологічна,
- Мистецька,
- Фізична культура.

Шкільну освітню програму 7- 9 класів укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури,
- Суспільствознавство,
- Мистецтво,
- Математика,
- Природознавство,
- Технології,
- Здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

5.4. Особливості організації навчального процесу у 5-6 класах НУШ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Форми організації освітнього процесу, які може запропонувати навчальний заклад: очне навчання дистанційне навчання, змішане навчання.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені для 5-6 класів - додатком 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти».

Відповідно до навчального плану в освітній програмі зазначається перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом в освітньому процесі *(Додаток 7)* , що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- ✔ особливості та потреби учнів певного закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання;

- ✔ потенціал педагогічного колективу;
- ✔ ресурсне забезпечення закладу освіти;
- ✔ навчально-методичний супровід конкретних модельних програм;
- ✔ наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей;
- ✔ варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних навчальних програм освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізовуються не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних навчальних програм в освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

Заклад здійснив вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ МОН України від12 липня 2021№ 795).

На основі модельної, затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета, вчитель складає календарно- тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно- тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково- педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Форми оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів здійснюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та

доброчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Для здобувачів освіти 5-го класу з жовтня здійснюється бальне оцінювання навчальних, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів освіти з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання учнів 5-6 класів.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення здобувачем освіти принципів академічної доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно, в синхронному або асинхронному режимі. Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних).

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період), відведений для вивчення теми, тощо. Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв

оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність-рефлексія. Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку:

№	Назва	Опис інструмента
1	**Аналіз портфоліо**	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою порт фоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	**Відповідь хором**	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	**Візьми і передай**	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	**Внутрішнє / зовнішнє коло**	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	**Газетний заголовок**	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	**Гра в кубик**	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	**Доповни думку**	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють

		пропуски у пропонованому твердженні
8	**Есе «хвилинка»**	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і результат(и навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	**Запис у журнал**	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	**Записні книжки учнів**	Інструмент для учнів для відстеження навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	**Збір ідей**	Вчитель ставить запитання або дає завдання. учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	**З-Х-В та ЗХВ+**	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З , «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х та «Що вже вивчили за темою?» (В . Плюс (+ просить учнів класи фіксувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац про вивчене
13	**Картка на вихід**	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	**Концептуальна карта**	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	**Лідер за номером**	Учні об’єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	**Найзаплутаніший (або найясніший) момент**	Це варіант одно-хвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми : «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?
17	**Перевірка неправильного розуміння**	Вчитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	**Перефразування**	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	**Підбиття підсумків**	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	**Підказка за аналогією**	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес виглядає як _____тому що _____

21	**Підсумок А-Б-В**	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	**Підсумок або питання на картках**	Вчитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік на підставі вивченого (теми, розділу , опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	**Підсумок одним реченням**	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	**Підсумок одним словом**	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно слово, яке найкраще підсумовує тему
25	**Подумай – запиши – обговори в парі – поділися**	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об’єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	**Подумай – розкажи в парі**	Вчитель ставить учням запитання. учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	**Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2)**	За дві хвилини учні повинні *пригадати* та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини *підсумувати* ці пункти одним реченням, записати одне основне *запитання*, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну *прив'язку* цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	**Рішення-рішення**	Вчитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	**Самооцінювання**	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	**Семінар за Сократом**	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	**Сигнали руками**	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «розумію_____і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору . «Ще не зовсім розумію_____» (наприклад, великий палець вниз . «Не впевнений щодо_____» (наприклад, помахати рукою
32	**Скажи щось**	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	**Сортування слів**	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями

34	**Спінер ідей**	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	**Спостереження**	Вчитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. ухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	**Тестування**	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	**Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)**	Учні дають вчителеві зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	**Усне опитування**	Вчитель пропонує учнями відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це_____схоже на/відрізняється від_____ ? Які характерні риси/елементи_____? Як іще можна показати/проілюструвати_____? чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як_____стосується_____? Які ідеї / деталі можна додати до_____ ? Наведіть приклад_____? Що не так з_____? Який висновок ви могли б зробити з_____ ? Які висновки можна зробити з_____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про_____ ? Що може статися, якщо_____? Які критерії можна взяти для оцінки_____ ? Які докази підтверджують_____? Як ми можемо довести / підтвердити_____? Як це можна розглядати з точки зору_____? Які альтернативи_____слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для ?
39	**Учнівська конференція**	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	**Хрестики-нулики**	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань

41	**Хто швидше?**	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему , однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	**Швидкий запис**	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	**Шкала Лайкерта**	Вчитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я не повинен був робити (що саме .» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	**3-2-1**	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві акти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між _, один вплив на _; три важливі акти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї , два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане , знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували
45	**Трихвилинна пауза**	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла ставлення до.... Я більше дізнався(лася про... Мене здивувало... Я почувався(лася ...
46	**Є питання, в кого є відповідь?**	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних програмах окремих предметів.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов’язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів

навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за І та ІІ семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12) -х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки країни від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за І або ІІ семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки країни від 14.07.2015 № 762 (зі змінами) .

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі та батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальними програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі КГ № 75 керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Якщо рівень результатів навчання учня визначити неможливо через тривалу відсутність учня, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а » (не атестований(а)) .

Орієнтовні вимоги до критеріїв і шкал оцінювання

Інструмент для оцінювання якості критеріїв і шкал оцінювання

Критерій	**1 Незадовільно**	**2 Задовільно**	**3 Добре**	**4 Відмінно**
Чіткість і зрозумілість критеріїв	Критерії є незрозумілими, не стосуються змісту навчальної програми або за змістом істотно перекривають один одного	Критерії можна зрозуміти, але вони недостатньо чітко розмежовуються між собою або не повністю відповідають змісту навчальної програми та/або виду навчальної діяльності	Критерії загалом є зрозумілими, чітко розмежовуються між собою й загалом відповідають змісту навчальної програми та виду навчальної діяльності	Кожен критерій є виразним і чітко окресленим, повністю відповідає змісту навчальної програми й виду навчальної діяльності
Чіткість розмежування між рівнями досягнень	Неможливо або майже неможливо розрізнити рівні досягнень між собою	Рівні досягнень можна розрізнити між собою, але розмежування недостатньо чітке	Розмежування між рівнями досягнень є очевидним	Кожен рівень досягнень є чітко окресленим і кожен наступний рівень відрізняється від попереднього за чіткими й логічними ознаками

Надійність шкали оцінювання	Перехресне оцінювання часто призводить до істотних відмінностей у результатах	Перехресне оцінювання іноді призводить до відмінних результатів	Є загальна узгодженість між результатами при перехресному оцінюванні (різниця менше 5-10% або ½ рівня	Результати перехресного оцінювання є послідовно однаковими
Обізнаність учнів про критерії та шкалу оцінювання	Учні не знають про критерії та шкалу оцінювання	Учні знають про критерії та шкалу оцінювання і мають певне уявлення про очікувані результати їх навчальної діяльності	Критерії та шкала оцінювання відкрито використовують ся для презентації завдання й супроводу учнів	Критерії та шкала оцінювання є предметом обговорення й постійного супроводу учнів у процесі навчальної діяльності
Підтримка розвитку метакогнітивн их навичок учнів	Учні не знають про критерії та шкалу оцінювання і не можуть використовувати її для регулювання власної навчальної діяльності	Учнів повідомлено про критерії та шкалу оцінювання, але під час навчальної діяльності критерії та шкала не перебувають у фокусі уваги	Учні знають про критерії та шкалу оцінювання як про інструмент, що допомагає зрозуміти, чого вони навчаються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати	Критерії та шкала оцінювання постійно перебувають у фокусі уваги і використовують ся як інструмент, що допомагає учням зрозуміти, чого вони навчаються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати
Участь учнів у розробленні та застосуванні критеріїв і шкали оцінювання	Учні не беруть участі ні в розробленні, ні в застосуванні критеріїв і шкали оцінювання в процесі навчання	Учням пропонують готові критерії та шкалу оцінювання для можливого самооцінювання в процесі навчання	Учні обговорюють і надають пропозиції до проєкту критеріїв і шкали, є відповідальними за їхнє застосування для самооцінювання та/або взаємооцінюван ня в процесі навчання	Учителі й учні разом відповідають за розроблення критеріїв і шкал оцінювання; учні постійно застосовують їх для самооцінювання й взаємооцінюван ня в процесі навчання

Шкала оцінювання критеріїв:
0 – 5.0 = потребують доопрацювання
5.5 – 7.5 = застосовні
8.0 - 10 = добре
10.5 – 12.0 = відмінно

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-6 класів НУШ

Зберігаючи наступність із початковою школою, учителями КГ № 75 забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст програм дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя,

усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

5.5. Особливості організації навчального процесу у 7-9 класах

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани 7 - 9 класів містять усі предмети інваріантної складової, передбачені для 7-9 класів – таблиці 1 та 10 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04. 2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу здобувачів освіти у 7-9 класах :

Освітній процес у КГ № 75, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по закладу та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами КГ № 75 вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п. На веб-сайті закладу створена сторінка «Дистанційне навчання», на якій розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу.

Учителі КГ № 75дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Основними формами організації освітнього процесу в гімназії є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- корекції та контролю;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги,

квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією інваріантної складової, варіативна складова у 2023-2024 навчальному році не фінансується з бюджету.

Освітня галузь «Мистецтво» в 7 класі реалізується через викладання окремих курсів «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» по 1 годині, в 8-9 класах через викладання предмету «Мистецтво» по 1 годині.

Математика в 7-9-х класах вивчається окремими предметами «Алгебра», «Геометрія» по 2 години.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх

інтересів, матеріально-технічного забезпечення для вивчення предмету «Фізична культура» обрано такі модулі:

Класи	Назва модуля
7-9	модуль легкої атлетики, модуль футболу, модуль гімнастики, модуль волейболу, модуль баскетболу

В межах галузі «Технології» формування змісту діяльності учнів з предмету «Трудове навчання» здійснюється на основі об'єктів проектної діяльності. Орієнтовний перелік об'єктів проектно – технологічної діяльності визначений у змісті навчальної діяльності. Результатом проєктно – технологічної діяльності є проект . Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення обрані такі розділи проектної діяльності:

I розділ – основи проєктування і матеріалознавства та технології обробки;
II розділ – технологія побутової діяльності та самообслуговування.

Програмою передбачена наступна кількість проектів на навчальний рік:

№ з/п	Клас	Кількість проєктів
Основи проектування матеріалознавства та технології обробки		
1.	7-8 клас	4
2.	9 клас	2
Технологія побутової діяльності та самообслуговування		
1.	6-9 клас	2

Форми оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7-9 класів відбувається за 12-бальною системою відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем, розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 7-9 класів

Міністерство освіти і науки України затверджує типові освітні програми, які спрямовані на реалізацію мети та завдань освітньої галузі. Освітні програми школи розробляються на основі типових освітніх програм, не потребують окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. В рамках навчальних програм (затверджених наказами МОН України) подано:

- очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти);
- пропонований зміст предмета;
- реалізації в змісті предмета;

- внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Державні стандарти загальної середньої освіти – це вимоги до обов’язкових результатів навчання та компетентностей здобувача загальної середньої освіти відповідного рівня.

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Перелік навчальних Програм у *Додатку 6.*

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів. Вчителі школи неодмінно враховують їх при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими предметними темами, які формують в учнів уявлення про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Мета наскрізних ліній – «сфокусувати» увагу й зусилля всього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності. Наприклад:

1. Наскрізну лінію «Екологічна безпека та сталий розвиток» впроваджуємо задля формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.
2. Вивчення наскрізної лінії «Громадянська відповідальність» потрібне для формування відповідального громадянина суспільства, який розуміє принципи й механізми функціонування держави, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лінія засвоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо. Такі форми розвивають в учнів готовність до співпраці та толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок.
3. Завданням наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкої людини - члена суспільства. Випускники мають бути здатними вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.
4. Наскрізна лінія «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечує краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприяє розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидко змінному середовищі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Базова середня освіта окреслює підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 23.11.2011 №1392.

В усіх представлених варіантах Навчальних планів зазначено кількість годин тижневого навантаження на вивчення базових предметів, що має забезпечити

досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з вимогами Державного стандарту.

5.4. Організація інклюзивного навчання

Інклюзивне навчання дитини з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Постановами КМУ від 15.09.2021 № 957 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», від 26.04.2022 № 483 Зміни до діючого Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної, загальної середньої освіти.

Інклюзивне навчання, організоване у 1-А, 3-Б 4-А, 5-Б класах, здійснюється командою психолого-педагогічного супроводу, діяльність якої визначена відповідно до Примірного положення про команду психолого - педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти, затвердженому наказом МОН від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». У класах працюють асистенти вчителя, які забезпечують єдність вимог до виконання освітньої програми та реалізації індивідуальної програми розвитку учня з особливими освітніми потребами.

З метою забезпечення особистісного підходу у навчанні учня з ООП розроблені Індивідуальні програми розвитку дитини, якою передбачено: розвиток мовлення; корекція психічного розвитку; соціально-побутове орієнтування; розвиток комунікативної діяльності і творчості. Учні 1-А класу займаються за навчальним планом для учнів 1 класів *(*Додаток 1). Учні 3-Б та 4-А класу займаються за навчальним планом для учнів 3-4-х класів *(*Додаток 2*)*; учень 5 –Б класу займається за навчальним планом для учнів 5 класу (Додаток 3). Для корекційно-розвиткових занять виділені додаткові години згідно висновку про психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

5. Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій

Кількість класів у закладі - 18.
Кількість учнів – 490.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 "Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні" в закладах загальної середньої освіти 2023/2024 навчальний рік триватиме з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року. Протягом навчального року проводиться навчальна, пошуково – дослідницька практика учнів.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

Структура 2023-2024 навчального року:

І семестр	–	01.09.2023 – 22.12.2023
ІІ семестр	–	10.01.2024 – 31.05.2024
Канікули:		

осінні	–	23.10.2023 – 29.10.2023
зимові	–	25.12.2023 – 09.01.2024
весняні	–	25.03.2024 – 31.03.2024

Тривалість уроків:

- 1 класи – 35 хвилин
- 2-4 класи - 40 хвилин;
- 5-9 – 45 хвилин.

Перерви між уроками 10 -25 хвилин, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

Розклад дзінків по КГ №75 у 2023-2024 навчальному році

1 класи			2 – 4 класи			5 – 9 класи		
№ з/п	**Тривалість уроку**	**Перерва**	**№ з/п**	**Тривалість уроку**	**Перерва**	**№ з/п**	**Тривалість уроку**	**Перерва**
1	8.30-9.05	20хв	**1**	8.30-9.10	15хв	**1**	8.30-9.15	10хв
2	9.25-10.00	20хв	**2**	9.25-10.05	15хв	**2**	9.25-10.10	10хв
3	10.20-10.55	25хв	**3**	10.20-11.00	20 хв	**3**	10.20-11.05	15хв
4	11.20-11.55	15 хв	**4**	11.20-12.00	20хв	**4**	11.20-12.05	15хв
5	11.55-12.30.		**5**	12.20-13.00		**5**	12.20-13.05	10 хв
						6	13.15-14.00	10 хв
						7	14.10-14.55	

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється відповідно до території обслуговування та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367, Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762 у редакції наказу від 08.05.2019 №621.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016:

1. При вивченні державної мови у 2- 5 класах з наповнюваністю 28 і більше учнів (2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 5-Б класи).
2. При вивченні іноземної мови у 2-5 класах на дві групи (2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б,5-Б класи).
3. При проведенні практичних занять з використанням комп'ютерів в 2- 9 класах на 2 групи (2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-А, 9-Б класи).
4. При проведенні уроків з технологій у 5-Б класі (хлопці –дівчата)

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 за № 518/674, учні розподіляються на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи.

Медичне обстеження учнів проводиться щорічно в установленому законодавством порядку. Не допускаються на уроки фізичної культури учні, які не пройшли медичного обстеження.

Учні, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Допустиме навантаження для учнів/учениць, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, встановлює учитель фізичної культури.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із фізичної культури затверджені наказом МОН України від 05.05.2008 № 371.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюється, а заняття мають рекреаційно-оздоровчий характер з помірними навантаженнями.

Для організації освітнього процесу в форматі дистанційного навчання, а також з метою розвитку в учнів інформаційно-цифрових компетентностей, адаптуємо навчальні програми з предметів до технічних можливостей учнів і вчителів. Інструменти до дистанційного навчання обирають вчителі враховуючи специфіку предмету.

З метою формування в учнів системи цінностей раз на тиждень у закладі проводиться виховна година.

Заклад організовує дистанційне навчання за допомогою поєднання on-line занять через: Zoom, Meet, Viber , завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою, безкоштовних веб-сервісів та платформ «На урок», «Всеосвіта», перегляду відеоуроків «Всеукраїнська школа онлайн».

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Індивідуальна форма здобуття освіти (екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж) може організовуватися в закладі відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом

Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8»), від 10 липня 2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823.

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

-оновлення методичної бази освітньої діяльності;

-контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

8. **Показники (вимірники) реалізації освітньої програми**

Рівень досягнень учнів буде вивчатись шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проєктів ; аналізу результатів участі учнів у ДПА.

9. Програмно – методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2023- 2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму.

Додаток 1

Навчальний план початкової ланки
Криворізької гімназії № 75 Криворізької міської ради
на 2023/2024 н.р.
(1-2 класи-наказ МОН України від 12.08.2022 № 743)

Навчальний предмет/ Інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 клас	2 клас	Разом
Інваріантний складник			
Українська мова	7	7	19
Іноземна мова	2	3	5
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	-	1	1
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура	3	3	6
Усього	**22**	**24**	**46**
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення			

індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи	-	-	-
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	-	-	-

Додаток 2

Навчальний план початкової ланки
Криворізької гімназії № 75 Криворізької міської ради
на 2023/2024 н.р.
(3-4 класи - наказ МОН України від 12.08.2022 № 743)

Навчальний предмет/ Інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	3 клас	4 клас	Разом
Інваріантний складник			
Українська мова	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова	3	3	
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	4
Інформатика	1	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура	3	3	6
Усього	**25**	**25**	**50**

Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи	-	-	-
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	-	-	-

Додаток 3

Навчальний план середньої ланки
Криворізької гімназії №75 Криворізької міської ради
на 2023/2024 н. р.
(5-6 класи – додаток 3, наказ МОН України № 235 від 19.02.2021 р.)

Освітні галузі	**Предмет**	**Кількість годин на тиждень у класах**				
		5-А укр.	**5-Б укр.**	**6-А укр.**	**6-Б укр.**	**Всього**
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4	16
	Українська література	2	2	2	2	8
	Перша іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3,5	14
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Математична	Математика	5	5	5	5	20
	Алгебра	-	-	-	-	-
	Геометрія	-	-	-	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	-	-	2
	Історія України. Всесвітня історія.	-	-	2	2	4
	Історія України	-	-	-	-	-
	Всесвітня історія	-	-	-	-	-
	Громадянська освіта	-	-	-	-	-
	Основи правознавства	-	-	-	-	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2	8
	Географія	-	-	2	2	4
	Біологія	-	-	-	-	-

	Фізика	-	-	-	-	-
	Хімія	-	-	-	-	-
Мистецька	Образотворче мистецтво	-	-	-	-	-
	Музичне мистецтво	-	-	-	-	-
	Інтегрований курс «Мистецтво»	1(2)	1(2)	1 (2)	1 (2)	4(8)
Технологічна	Трудове навчання	-	-	-	-	-
	Технології	1(2)	1(2)	1(2)	1(2)	4(8)
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	-	-	-	-	-
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	4
	Етика/культура добросусідства	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		**26+3**	**26+3**	**29+3**	**29+3**	**110+12**
Усього (без урахування поділу класів на групи)		**26+3**	**26+3**	**29+3**	**29+3**	**110+12**

Інтегрований курс «Мистецтво» - 1 год. передаємо на другу іноземну мову – німецьку;

технології – 1 год. передаємо на другу іноземну мову – німецьку.

Додаток 4

Навчальний план середньої ланки
Криворізької гімназії №75 Криворізької міської ради
на 2023/2024 н. р.

(7 класи - таблиця 10, наказ МОН України № 405 від 20.04.2018 р.;
8 класи - таблиця 10, наказ МОН України № 405 від 20.04.2018 р.;)

Освітні галузі	**Предмет/класи**	**Кількість годин на тиждень у класах**				
		7-А укр.	**7-Б укр.**	**8-А укр.**	**8-Б укр.**	**Всього**
Мовно-літературна	Українська мова	2,5	2,5	2	2	9
	Українська література	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
	Англійська мова	2	2	2	2	8
	Німецька мова	2	2	2	2	8
Математична	Математика	-	-	-	-	-
	Алгебра	2	2	2	2	8
	Геометрія	2	2	2	2	8
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	-	-	-	-	-
	Історія України. Всесвітня історія.	-	-	-	-	-
	Історія України	1	1	1,5	1,5	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Громадянська освіта	-	-	-	-	-

	Основи правознавства	-	-	-	-	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	-	-	-	-	-
	Географія	2	2	2	2	8
	Біологія	2	2	2	2	8
	Фізика	2	2	2	2	8
	Хімія	1,5	1,5	2	2	7
Мистецька	Мистецтво	-	-	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	2
	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2
Технологічна	Технології	-	-	-	-	-
	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	1	1	2	2	6
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	-	-	-	-	-
	Етика/культура добросусідства	-	-	-	-	-
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		**29+3**	**29+3**	**29,5+3**	**29,5+3**	**117+12**
Усього (без урахування поділу класів на групу)		**29+3**	**29+3**	**29,5+3**	**29,5+3**	**117+12**

Додаток 5

Навчальний план середньої ланки
Криворізької гімназії №75 Криворізької міської ради
на 2023/2024 н. р.

Освітні галузі	**Предмет/класи**	**Кількість годин на тиждень**		
		9-А укр.	**9-Б укр.**	**Всього**
Мовно- літературна	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	2	2	4
	Іноземна мова (англійська)	3	3	6
	Іноземна мова (німецька)	-	-	-
Математична	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	-	-	-
	Історія України. Всесвітня історія.	-	-	-

(9 класи 1, наказ України

	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Громадянська освіта	-	-	-
	Основи правознавства	1	1	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	-	-	-
	Біологія	2	2	4
	Географія	1,5	1,5	3
	Фізика	3	3	6
	Хімія	2	2	4
Мистецька	Мистецтво	1	1	2
Технологічна	Трудове навчання	1	1	2
Інформатична	Інформатика	2	2	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	1	1	2
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	-	-	-
	Етика/культура добросусідства	-	-	-
Фізична культура	Фізична культура	3	3	12
Разом		**30**	**30**	**60**
Всього (без урахування поділу класів на групу)		**30+3**	**30+3**	**60+6**

- таблиця МОН №405 від 20.04.2018 р.)

Додаток 6

Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм відповідно до переліку предметів/інтегрованих курсів, визначеному навчальним планом закладу освіти

Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О.Я.)

(затверджено наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22)

№ п/п	Назва навчального предмета
1.	Українська мова. 1-2 клас
2.	Читання. 2 клас
3.	Інформатика. 2 клас
4.	Математика. 1-2 клас
5.	Англійська мова. 1-2 клас
6.	Я досліджую світ. 1-2 клас
7.	Образотворче мистецтво. 1-2 клас
8.	Музичне мистецтво. 1-2 клас
9.	Фізична культура. 1-2 клас

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;
**2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Типова освітня програма для 3 -4 класу (автор Савченко О.Я.)
(затверджено наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22)

№ п/п	Назва навчального предмета
1.	Українська мова. 3-4 клас
2	Літературне читання. 3-4 клас
3	Англійська мова. 3-4 клас
4.	Математика. 3-4 клас
5.	Я досліджую світ. 3-4клас
6.	Інформатика. 3-4 клас
7	Дизайн та технології. 3-4 клас
8	Образотворче мистецтво. 3-4 клас
9	Музичне мистецтво. 3-4 клас
10	Фізична культура. 3-4 клас

Додаток 7

Перелік навчальних програм для 5-6 класів
(затверджені наказами МОН України від 19.02.2021 № 235)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Назви модельних програм
		5 -6 клас
Мовно -літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.)
	Іноземна мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (авт. Волощук Є. В.)
Математична	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)

	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)
Соціальна і здоров'язбереж увальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, Безпека та Добробут». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)
	Етика	«Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортіа Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Желіба О.В., Мокрогуз О.П.)
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Технологічна	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

Додаток 8

Перелік навчальних програм для 7-9 класів

(затверджені наказами МОН України від 07.06.2017 № 804)

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Навчальна програма з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 5-9 класів (затверджена наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
2	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література: 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
3	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Біологія: 6-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
4	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН від 07.06.2017 № 804)

5	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія: 6-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
6	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Зарубіжна література: 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Інформатика: 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
8	Історія України. Всесвітня історія 5-9 класи (затверджена наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика: 5-9 класів (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
10	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Мистецтво: 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
11	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Основи здоров'я : 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
12	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Трудове навчання : 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
13	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика: 7-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
14	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура : 5-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
15	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія: 7-9 класи (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
16	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови (5-9 класи – англійська мова) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)
17	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Мистецтво (5-9 класи – мистецтво) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804)